

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
Дніпровський державний медичний університет
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Харківська державна академія фізичної культури**

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ: РЕАЛІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник наукових матеріалів XI Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

27-28 листопада 2025 року

**PHYSICAL REHABILITATION AND HEALTHSAVING
TECHNOLOGIES: REALITIES AND PERSPECTIVES**

**Collection of materials of the XI All-Ukrainian Scientific and Practical
conferences**

November 27-28, 2025

Полтава 2025

Роботи дозволяють працювати з пацієнтами у стані парезу, паралічу, знизити навантаження на терапевта та підвищити ефективність реабілітації.

Пасивний режим роботи роботизованих тренажерів, це коли робот самостійно рухає кінцівку; застосовується на ранніх етапах для запобігання контрактурам та покращення кровообігу. Асистивний режим — пацієнт робить рух частково, робот додає відсутнє зусилля; активізує нервово-м'язову взаємодію. При активному режимі — пацієнт працює самостійно, а система лише фіксує й коригує рухи. Комбінований режим має у собі гнучке поєднання попередніх режимів, оптимальне для поступового збільшення навантаження.

Клінічні ефекти застосування роботизованих систем багатовекторні. Вони сприяють покращенню сили м'язів, амплітуди рухів, координації, сприяють відновленню нейропластичності — формуванню нових нервових зв'язків після інсульту та травм.

За даними клінічних досліджень у США, Європі та Японії: приріст функції на 25–40% за шкалами Fugl-Meyer і Wolf Motor Function Test за 6–8 тижнів.

Отже, роботизовані системи стали одним з ключових елементів сучасної фізичної реабілітації. Вони поєднують інженерію, біомеханіку та нейротехнології, забезпечуючи точність, продуктивність і ефективність тренувань. Роботи дозволяють індивідуалізувати реабілітацію, зробити її більш ефективною. Впровадження таких технологій в Україні має високий потенціал для покращення реабілітації пацієнтів після травм, операцій та неврологічних порушень.

Череп А.С., студентка,
Давиденко С.В., к.мед.н., доцент
Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

РЕАБІЛІТАЦІЯ АЛКОЗАЛЕЖНИХ ОСІБ

Алкогольна залежність є однією з найпоширеніших форм адитивних розладів в Україні та має значні медичні й соціальні наслідки. За даними Центру громадського здоров'я МОЗ України, надмірне вживання алкоголю щороку призводить до тисяч випадків госпіталізацій, травм і хронічних захворювань. Залежність формується поступово та характеризується втратою контролю над вживанням спиртного, появою толерантності та фізичної й психологічної залежності. Сучасні умови — економічні труднощі, стрес, наслідки війни — посилюють ризики розвитку алкоголізму. Алкоголь часто використовується як спосіб знизити напругу, що сприяє збільшенню кількості випадків залежності серед різних вікових груп. Це робить проблему особливо актуальною та потребує ефективної системи реабілітації.

До основних проявів алкогольної залежності належать нав'язливий потяг до спиртного, порушення контролю над його кількістю, підвищення толерантності, емоційна нестійкість, проблеми зі сном, дратівливість, погіршення пам'яті. Людина поступово втрачає інтерес до роботи, навчання

та соціального життя. Без лікування залежність призводить до депресії, конфліктів у сім'ї, втрати працездатності, травм і тяжких хронічних захворювань (цироз печінки, серцево-судинні ускладнення). МОЗ України зазначає, що алкоголь є фактором ризику понад 200 хвороб, що підтверджує небезпеку цієї проблеми.

Реабілітація алкозалежних має бути комплексною і включати:

1. Психологічну реабілітацію з використанням когнітивно-поведінкової терапії, мотиваційне інтерв'ювання, методи подолання залежності, програма «12 кроків» та сімейна терапія.
2. Медичну допомогу, а саме детоксикацію, стабілізацію фізичного стану та, за потреби, фармакотерапію під контролем нарколога.
3. Соціальну реабілітацію для повернення до роботи, навчання, волонтерства, участі у групах підтримки, творчості та спорту.
4. Заняття творчістю, релігійні практики та арт-терапія допомагають сформулювати позитивний світогляд та внутрішню рівновагу.

В Україні діє розгалужена система допомоги людям із залежностями. Державні наркологічні служби МОЗ України — проводять детоксикацію, лікування та консультації фахівців. Центр громадського здоров'я України — здійснює профілактичні програми й поширює достовірну інформацію щодо шкоди алкоголю. Громадські організації та спільноти анонімних алкоголиків — проводять групи підтримки й мотиваційні зустрічі. Система підтримки охоплює лікування, супровід та довготривале відновлення, що суттєво зменшує ризик рецидивів. Родина відіграє важливу роль у реабілітації: вона створює безпечне середовище, підтримує мотивацію та допомагає запобігати зривам. Члени сім'ї часто залучаються до терапії для кращого розуміння проблеми й навичок взаємодії.

Отже, реабілітація алкозалежних — це комплексний процес, що охоплює відновлення фізичного здоров'я, психологічного стану та соціальних зв'язків. Ефективна система допомоги сприяє не лише одужанню конкретної людини, а й зміцненню здоров'я суспільства. Поєднання медичних, психологічних і соціальних підходів робить можливим повернення до повноцінного та тверезого життя.

Шевченко В.В., студентка
Кетова О.М. к.мед.н., доцент
Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ТЕХНІЧНІ ТА ОРТОПЕДИЧНІ ЗАСОБИ У ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛОЛОГІЇ

Технічні та ортопедичні засоби відіграють ключову роль у сучасній терапії та реабілітології, забезпечуючи пацієнтам можливість відновити втрачені функції, зменшити больовий синдром та покращити якість життя. Вони використовуються на всіх етапах лікувально-реабілітаційного процесу: від гострого періоду травми чи операції до тривалого відновлення та повернення до повсякденної активності. Правильно